

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Αυτοτελής Διεύθυνση Διαχείρισης Τομεακού

Προγράμματος Ανάπτυξης

Ταχ. Δ/ση: Λεωφ. Μεσογείων 119, 11526 Αθήνα

Πληροφορίες: Ε. Κουέλης, Α. Χρανιώτη

Τηλ.: 2131513754, 2131513541

Email: e.kouelis@prv.ypeka.gr, epa-gdoy@prv.ypeka.gr

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Προς:

1. ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΧΩΡΙΚΟΥ

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & ΑΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Υπ' όψιν Νόμιμου Εκπροσώπου

Υπεύθυνου Πράξης κ. Δημήτριου Κιτσάκη

2. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΑΕ

ΘΕΜΑ: Ένταξη της Πράξης «Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Κτηματολόγιο των Υπηρεσιών Δόμησης» με Κωδικό ΟΠΣ 5228639 στο «ΤΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας 2026-2030 – Υποπρόγραμμα Α' Περιβάλλοντος»

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Έχοντας υπόψη:

- 1) Το άρθρο 102 του ν. 5299/2026 «Εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας... και λοιπές διατάξεις» (Α' 67).
- 2) Τα άρθρα 1 έως 47 και 134 του ν. 5264/2025 «Νέο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, μεταφορά Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων και λοιπές διατάξεις» (Α' 239).
- 3) Το ν. 5140/2024 «Νέο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και συμπληρωματικές διατάξεις» (Α' 154).
- 4) Το ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).
- 5) Το ν. 4555/2018 «Πρόγραμμα ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ» (Α' 133).
- 6) Το ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης» (Α' 87).
- 7) Το ν. 3463/2006 «Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων» (Α' 114).
- 8) Το π.δ. 132/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας (Υ.Π.ΕΝ.)» (Α' 160), όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 9 του π.δ. 84/2019 (Α' 123), τα άρθρα 40 και 41 του ν. 4710/2020 (Α' 142), το άρθρο 4 του π.δ. 63/2020 (Α' 156), το άρθρο 1 του π.δ. 3/2021 (Α' 3), το άρθρο 1 του π.δ. 70/2021 (Α' 161), το άρθρο 1 του π.δ. 6/2022 (Α' 17), τα άρθρα 1 έως 4 του π.δ. 29/2022 (Α' 77), το άρθρο 24 του ν. 5037/2023 (Α' 78), το άρθρο 9 του π.δ. 77/2023 (Α' 130) και το άρθρο 48 του ν. 5069/2023 (Α' 193).
- 9) Το π.δ. 27/2025 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτή Υπουργού, Υφυπουργών και Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης» (Α' 44).
- 10) Την Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό 32 της 27ης-11-2025 με τίτλο «Έγκριση του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (Ε.Π.Α.) για την Προγραμματική Περίοδο 2026-030» (Α' 220).
- 11) Την υπ' αρ. πρωτ. 24113 ΕΞ 2026 / 10-02-2026 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα «Έγκριση του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΤΠΑ) του Υπουργείου Περιβάλλοντος

και Ενέργειας στο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΕΠΑ) της προγραμματικής περιόδου 2026-2030» (Β' 667), όπως τροποποιήθηκε με την 80639/21-5-2026 όμοια απόφαση (Β' 3148).

12) Την υπ' αρ. πρωτ. 91972/09-10-2023 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα «Τροποποίηση της υπ' αρ. 36147/6-4-2022 απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Έγκριση Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας στο ΕΠΑ 2021-2025 (Β' 1806)» (Β' 5913).

13) Την υπ' αρ. πρωτ. 62564/04-06-2021 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου - Κανόνες Επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΠΑ 2021-2025» (Β' 2442), η οποία διατηρείται σε ισχύ σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 46 του ν. 5264/2025 (Α' 239).

14) Το υπ' αρ. πρωτ. 8423/24-07-2021 (ΑΔΑ: ΨΤΦΡ46ΜΤΛΡ-8ΤΝ) έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Οδηγίες προς τους φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων στο πλαίσιο του ΕΠΑ 2021-2025».

15) Την υπό στοιχεία 2016/С262/01 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

16) Το υπ' αρ. πρωτ. ΥΠΕΝ/ΓΡΓΧΣΑΠ/114511/7794/17-10-2025 έγγραφο του Γενικού Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα «Αίτημα χρηματοδότησης Υ.ΔΟΜ.».

17) Την υπ' αρ. πρωτ. ΥΠΕΝ/ΔΠΔΑ/25911/605/6-3-2025 Πρόσκληση για την υποβολή πρότασης στο «ΤΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας 2026-2030 – Υποπρόγραμμα Α' Περιβάλλοντος» στον άξονα προτεραιότητας 5.1 «Ψηφιοποίηση και αυτοματοποίηση διαδικασιών» με τίτλο «Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Κτηματολόγιο των Υπηρεσιών Δόμησης» (ΑΔΑ: 9ΣΛΡ4653Π8-ΒΟΔ), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αρ. πρωτ. ΥΠΕΝ/ΔΠΔΑ/28317/685/12-03-2026 (ΑΔΑ: ΨΚΞΘ4653Π8-ΕΙΓ).

18) Την υπ' αρ. πρωτ. 3/12-2-2026 απόφαση της Κυβερνητικής Επιτροπής Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας.

19) Την από 18/03/2026 σύμβαση μεταξύ του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και της ανώνυμης εταιρείας «Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε.» για το έργο «Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Κτηματολόγιο των Υπηρεσιών Δόμησης».

20) Το από 31/03/2026 ηλεκτρονικό μήνυμα της ΕΕΣΥΠ προς την ΓΧΣΑΠ ΥΠΕΝ με συνημμένο ΤΔΠ.

21) Το από 18/05/2026 (ΥΠΕΝ/ΑΔΔΤΠΑ/56033/9/19-05-2026) ηλεκτρονικό μήνυμα της ΚΕΜΚΕ «ΓΝ_064/2026_ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ-ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΑΥΤΟΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΔΟΜΗΣΗΣ (ΥΠΕΝ/ΔΠΔΑ/30080/732/16-03-2026)».

22) Το από 22-05-2026 ηλεκτρονικό μήνυμα της ΕΕΣΥΠ ΑΕ για την παροχή διευκρινίσεων (ΥΠΕΝ/ΑΔΔΤΠΑ/58179/11/25-05-2026).

Αποφασίζουμε

την Ένταξη της Πράξης «Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Κτηματολόγιο των Υπηρεσιών Δόμησης» με Κωδικό ΟΠΣ 5228639 στο «ΤΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας 2026-2030 – Υποπρόγραμμα Α' Περιβάλλοντος» και στον Άξονα Προτεραιότητας «Ψηφιοποίηση και αυτοματοποίηση διαδικασιών»

Η Πράξη χρηματοδοτείται από το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΕΠΑ).

Α. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΑΞΗΣ

1.Κωδικός Πράξης/MIS (ΟΠΣ):	5228639
2.Δικαιούχος:	ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΧΩΡΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & ΑΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
3.Κωδικός Δικαιούχου:	1012904
4.Φυσικό αντικείμενο της πράξης:	

Φυσικό αντικείμενο του Έργου αποτελεί η ενσωμάτωση στο Ελληνικό Κτηματολόγιο των Υπηρεσιών Δόμησης, η οποία στοχεύει στην υλοποίηση της μεταρρύθμισης που αφορά τη δημιουργία νέων κέντρων δόμησης εντός του Ελληνικού Κτηματολογίου, τα οποία θα αναλάβουν τις διαδικασίες έκδοσης οικοδομικών αδειών και ελέγχων κατασκευών, μεταφέροντας τις σχετικές αρμοδιότητες από τους Δήμους όπου λειτουργούν σήμερα.

Η εν λόγω ενσωμάτωση αρμοδιοτήτων αποτελεί μία από τις σημαντικότερες πολεοδομικές μεταρρυθμίσεις η οποία στοχεύει:

- Στην τοποθέτηση του πολίτη στο επίκεντρο, μετατρέποντας μια συχνά περίπλοκη και χρονοβόρα διαδικασία της έκδοσης οικοδομικών αδειών σε μια διαφανή, δίκαιη και εύχρηστη εμπειρία.
- Στη διασφάλιση ενιαίας εφαρμογής της πολεοδομικής νομοθεσίας, ώστε η νομοθεσία να εκτελείται με συνέπεια, σαφήνεια και χωρίς περιθώρια διαφορετικών ερμηνειών.
- Στην πληρέστερη αξιοποίηση ψηφιακών χαρτών και στην αναβαθμισμένη εκπαίδευση των υπαλλήλων, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα ενιαία εφαρμογή των πολεοδομικών ρυθμίσεων, μεγαλύτερη ακρίβεια και ταχύτητα στη διεκπεραίωση, καθώς και αυξημένη αποδοτικότητα των υπηρεσιών.
- Στον κεντρικό συντονισμό που θα διασφαλίζει τον ορθολογικό καταμερισμό πόρων, ώστε να αποφεύγονται σημεία συμφόρησης και καθυστερήσεις ως προς την έκδοση οικοδομικών αδειών και τον έλεγχο αυθαιρέτων, εξασφαλίζοντας εν τέλει ποιοτικότερη εξυπηρέτηση για πολίτες και επαγγελματίες του χώρου,
- Στην πλήρη ψηφιακή διαλειτουργικότητα συστημάτων του Ελληνικού Κτηματολογίου και των νέων Κέντρων Δόμησης.

5. Παραδοτέα πράξης:

Στα παραδοτέα της πράξης περιλαμβάνεται η παροχή υπηρεσιών Τεχνικού και Χρηματοοικονομικού συμβούλου καθώς και η Τεχνική Βοήθεια.

6. ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΩΝ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΔΕΙΚΤΗ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
CO22	Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	Αριθμός	Δεν εφαρμόζεται	1,00

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

7. Η ημερομηνία έναρξης της Πράξης ορίζεται η **18/03/2026**.

8. Η ημερομηνία λήξης της Πράξης ορίζεται η **31/12/2027**.

10. Η ανάληψη της νομικής δέσμευσης όλων των υποέργων της πράξης πραγματοποιείται έως **30/09/2026**.

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΡΑΞΗΣ

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (ΠΔΕ)	6.200.000,00
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ και ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΚΤΟΣ ΠΔΕ	0,00
ΜΗ ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	0,00
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	6.200.000,00
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΠΡΑΞΗΣ ΕΠΑ	6.200.000,00

11. Η κατανομή της Δημόσιας Δαπάνης της Πράξης ανά Δικαιούχο (εταίρο) έχει ως ακολούθως:

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΑΝΑ ΣΥΝΔΙΚΑΙΟΥΧΟ		
ΚΩΔ. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ
1012904	ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΧΩΡΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & ΑΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	31.000,00
1020251	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΑΕ	6.169.000,00
	ΣΥΝΟΛΟ	6.200.000,00

Β. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

14. Η δημόσια δαπάνη της πράξης που προτείνεται για εγγραφή στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων ανέρχεται σε €6.200.000,00.

Η δημόσια δαπάνη της πράξης επιμερίζεται ως ακολούθως:

ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΝ/ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΑΝ ΤΗΝ ΠΡΑΞΗ					
ΚΩΔ. ΣΑ	ΚΩΔ. ΠΡΑΞΗΣ ΣΑ (ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΝΑΡΙΘΜΟΥ)*	ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ	ΕΝΕΡΓΟΣ ΕΝΑΡΙΘΜΟΣ (που συνεχίζει να πληρώνει την πράξη)	ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΣ Π/Υ	ΣΥΝΟΛΟ Π/Υ
ΑΤ075	-		ΝΑΙ	0,00	6.200.000,00

* Ο κωδικός εναρίθμου τίθεται σε ισχύ μετά την έγκριση της ΣΑ από τον Υπουργό.

15. Το επιλέξιμο ποσό της δημόσιας δαπάνης, το οποίο προτείνεται για εγγραφή στο ΕΠΑ ανέρχεται σε **€6.200.000,00.**

Γ. ΟΡΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Ο δικαιούχος υποχρεούται να τηρήσει τους όρους της απόφασης ένταξης και να υλοποιήσει την πράξη, σύμφωνα με τους όρους και τον χρονικό προγραμματισμό αυτής, καθώς και να τηρήσει τις υποχρεώσεις που παρατίθενται στο συνημμένο Παράρτημα Ι, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της απόφασης ένταξης.

Σε περίπτωση που η υλοποίηση της πράξης αποκλίνει από τους όρους της απόφασης ένταξης, η ΔΑ / ο ΕΦ επανεξετάζει την πράξη και μπορεί να προβεί στην ανάκληση της απόφασης ένταξής της.

Ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Σταύρος Ν. Παπασταύρου

Κοινοποίηση:

(Α) Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας:

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφείο Υπηρεσιακού Γραμματέα

(Β) Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών:

- Διεύθυνση Διαχείρισης Εθνικού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Δι.Δι.Ε.Π.)
- Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Ο δικαιούχος της πράξης «Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Κτηματολόγιο των Υπηρεσιών Δόμησης» αναλαμβάνει την τήρηση των παρακάτω υποχρεώσεων:

1. ΤΗΡΗΣΗ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

Να τηρεί την Εθνική και Ενωσιακή Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, την αειφόρο ανάπτυξη, τις κρατικές ενισχύσεις, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες.

2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να τηρεί τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης της πράξης και ιδίως τα χρονοδιαγράμματα ανάθεσης και εκτέλεσης των υποέργων της πράξης.
Οι νομικές δεσμεύσεις αναλαμβάνονται εντός της προθεσμίας που ορίζει η Υπηρεσία Διαχείρισης (ΥΔ) στην απόφαση ένταξης, με μέγιστη προθεσμία τους είκοσι (20) μήνες από την ένταξη της πράξης. Με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή Περιφερειάρχη είναι δυνατή η άπαξ χορήγηση παράτασης πλέον των είκοσι (20) μηνών μέχρι τέσσερις (4) μήνες κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος του δικαιούχου και αιτιολογημένης εισήγησης της υπηρεσίας διαχείρισης για την ωριμότητα των έργων. Μετά το πέρας της συνολικής χορηγηθείσας παράτασης, το έργο απεντάσσεται με διαπιστωτική πράξη του Γενικού Γραμματέα Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης.
Η διακρίβωση και παρακολούθηση της ανάληψης νομικής δέσμευσης έργου πραγματοποιείται αποκλειστικά μέσω του Ο.Π.Σ. - Ε.Π.Α.. Οι φορείς πολιτικής και οι φορείς υλοποίησης ενημερώνουν αμελλητί για την ανάληψη ή την τροποποίηση των νομικών δεσμεύσεων και καταχωρίζουν έγκαιρα και με ακρίβεια τα σχετικά στοιχεία.
- (ii) Να διασφαλίζει τη λειτουργικότητα της πράξης, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για το σκοπό αυτό, με βάση το κανονιστικό πλαίσιο του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης και των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων του, στην περίπτωση που ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης της πράξης δεν ταυτίζεται με τον φορέα υλοποίησης αυτής.
- (iii) Να πραγματοποιεί όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την ενημέρωση του Πληροφοριακού Συστήματος του ΕΠΑ (ΠΣ ΕΠΑ) σχετικά με την πορεία της πράξης, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τις προπαρασκευαστικές ενέργειες για την υλοποίησή της, ειδικότερα δε τα δεδομένα και έγγραφα προγραμματισμού και υλοποίησης που απαιτούνται για τη χρηματοοικονομική διαχείριση, την παρακολούθηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και των δεικτών, τις επαληθεύσεις, τους ελέγχους, την αξιολόγηση και γενικότερα τη διαδρομή ελέγχου αυτού.
- (iv) Να διασφαλίζει την ακρίβεια, την ποιότητα και την πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλει στο ΠΣ ΕΠΑ.
- (v) Να ενημερώνει έγκαιρα την ΥΔ του ΠΑ σχετικά με υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της πράξης έως και την ολοκλήρωσή της, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) του ΕΠΑ.
- (vi) Να παρακολουθεί τους δείκτες της πράξης.
- (vii) Να λειτουργεί μηχανισμό πιστοποίησης εκτέλεσης της πράξης, ο οποίος θα εξασφαλίζει τον αποτελεσματικό έλεγχο της ποιότητας και ποσότητας των υλικών, των υπηρεσιών και του τελικού παραδοτέου αποτελέσματος, καθώς και να εφαρμόζει εσωτερικές διαδικασίες ελέγχου των πληρωμών, που θα εξασφαλίζουν τη νομιμότητα και κανονικότητά τους.
- (viii) Στις περιπτώσεις των πράξεων με έμμεσες πληρωμές - επιχορηγήσεις ειδικών ταμείων/λογαριασμών και Νομικών Προσώπων, να καταγράφει τις δαπάνες της πράξης στο σύστημα του φορέα και να είναι άμεσα διαθέσιμες σε περίπτωση που ζητηθούν από την ΥΔ.

- (ix) Για πράξεις για τις οποίες απαιτείται η συλλογή δεδομένων για τους ωφελούμενους (microdata), ο δικαιούχος υποχρεούται, επιπλέον, να εφαρμόσει τις διαδικασίες για τη συλλογή, επεξεργασία, αποθήκευση και διαβίβαση των δεδομένων, όπως περιγράφονται στους Ειδικούς Όρους.

3. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΕΛΕΓΧΟΙ

1. Να τηρεί καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της πράξης και για όσο χρόνο υπέχει σχετική υποχρέωση από το θεσμικό πλαίσιο όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης και να τα θέτει, εφόσον ζητηθούν, στη διάθεση της ΥΔ, της Δι.Δι.Ε.Π., των ad hoc ελεγκτικών οργάνων και άλλων αρμόδιων ελεγκτικών οργάνων.
2. Να αποδέχεται επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα τόσο στην έδρα του όσο και στους χώρους υλοποίησης της πράξης και να διευκολύνει τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο αφορά στην εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθεί.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

- (i) Να αποδέχεται τη συμπερίληψή του στον κατάλογο των έργων του ΠΑ που δημοσιοποιεί η ΥΔ και σε δράσεις δημοσιότητας/επικοινωνίας που υλοποιεί η Δι.Δι.Ε.Π.
- (ii) Να λαμβάνει τα προβλεπόμενα στην πρόσκληση μέτρα δημοσιότητας.

5. ΤΗΡΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ

- (i) Να τηρεί και να ενημερώνει φάκελο έργου με όλα τα στοιχεία που αφορούν στην εκτέλεση της πράξης έως την ολοκλήρωση, την αποπληρωμή και τη λειτουργία της. Για τις ανάγκες του ΕΠΑ, στο φάκελο της πράξης να τηρούνται όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα σχετικά με τις δαπάνες και τους ελέγχους για διάστημα τριών (3) ετών, από την 31 Δεκεμβρίου του έτους υποβολής της τελικής δαπάνης της ολοκληρωμένης πράξης. Για τις δράσεις κρατικών ενισχύσεων το ανωτέρω χρονικό διάστημα ορίζεται στα δέκα (10) έτη και συνοδεύεται από τις ενδεδειγμένες δράσεις δημοσιότητας και διαθεσιμότητας. Η ΥΔ ενημερώνει τον δικαιούχο για το χρονικό διάστημα διαθεσιμότητας των εγγράφων κατά την ολοκλήρωση της πράξης.

Η ανωτέρω χρονική περίοδος διακόπτεται είτε στην περίπτωση διαδικασιών ενώπιον Δικαστηρίων ή διαιτητικών διαδικασιών είτε κατόπιν δεόντως αιτιολογημένης αίτησης της ΥΔ ή της Δι.Δι.Ε.Π. Αφότου περατωθεί η διακοπή, τίθεται σε ισχύ επανέναρξη της ανωτέρω χρονικής περιόδου.

Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό μορφή πρωτοτύπων ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.

- (ii) Να κοινοποιεί στην αρμόδια Υπηρεσία Διαχείρισης του ΠΑ το αργότερο με την υποβολή της πρώτης Δαπάνης το έντυπο Δ1 Ε3 «Κατάσταση τήρησης φακέλου Πράξης», στο οποίο, μεταξύ άλλων, καταγράφονται τα στοιχεία ταυτότητας και η διεύθυνση των φορέων στους οποίους τηρούνται στοιχεία και έγγραφα, καθώς και η μορφή τήρησής τους.
- (iii) Να τηρεί ειδικότερους όρους ή περιορισμούς που τίθενται από το ειδικό θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής της πράξης ή από την ΥΔ του ΠΑ.
- (iv) Να τηρεί τις μακροχρόνιες δεσμεύσεις, όπου προβλέπονται, για πράξεις υποδομής ή παραγωγικής επένδυσης και για το διάστημα που ορίζεται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων.
Η τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων δύναται να επιβεβαιώνεται από την ΥΔ.

6. ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ